

Да ли је моћ САД на заласку?

Пише: ВВС

недеља, 20 фебруар 2011 01:44

Да



ли је моћ САД на заласку - питање је које ових дана доминира америчком политичком сценом. Расправе су жестоке и често прљаве, што је последица чињенице да је пољуљано поверење Американаца у њих саме и у систем. Поверење које је некад било непоколебљиво. ББЦ-ијев Џастин Веб овим питањем се позабавио у следећој репортажи из САД.

Ко седи за воланом света?

Хершијев чоколадни свет није највећи, ни најпопуларнији забавни парк у Америци, али тај парк слави Америку коју сваки Американац може да препозна - земљу у којој је све усмерено ка појединцу, заједници и пре свега успеху.

Испред забавног парка, у Пенсилванији, расположење је много суморније.

Нису у питању само економски проблеми из последњих неколико година - корени су чини се много дубљи.

"Застрашујуће је колико су клинци закупљени технологијом, више се уопште не играју напољу, не друже се, седе пред компјутерима. Као да смо изгубили предузетнички дух", каже једна од саговорница ББЦ-ја.

Нико од посетилаца забавног парка не помиње Египат, али Американци су свесни да више не седе за управљачем светског возила.

Да ли је моћ САД на заласку?

Пише: ВВС

недеља, 20 фебруар 2011 01:44

Да ли су то место изгубили заувек, и ако јесу - зашто се то догодило ?

Ричард Хас је бивши високи функционер Стејт департмента, сада најугледнијег америчког дипломатског института - Савета за спољне послове.

За њега проблем је врло једноставан - земља је презадужена, дефицит је неодржив. Берзе ће, предвиђа Хас, изгубити поверење у способност Америке да отплаћује дугове, што ће довести до драматичног раста каматних стопа.

"То би смањило расположива средства за америчку спољну политику, за одбрану и страну помоћ. Ако САД не доведу свој кућу у ред, 21. век би могао да буде врло буран", каже Хас.

Спољне и унутрашње претње

Кључ је, изгледа у сређивању своје куће, односно политике. Претња више не долази споља, од непријатеља попут Русије, Кине или ал Каиде.

Френсис Фукујама, један од најпознатијих америчких филозофа, каже да су највећи проблем неке уврежене националне навике:

"Американци воле оружје, не зато што воле да лове, него зато што верују да тако могу да пруже отпор тиранској власти, као што су се њихови преци у осамнаестом веку супротставили британском краљу Џорџу".

"Имате лудакe који се наоружавају зато што верују да је Обама левичарски социјалиста од кога ће морати да се бране. Наш тренутни проблем је то што је политичко неповерење у земљи тако велико да је шири политички консензус практично немогућ. Економски и фискални проблеми се могу решити, али политички систем није дорастао ситуацији", сматра Фукујама.

Америци треба "суштинска обнова"

Америка је још увек у стању да се уједини - недавно финале првенства у америчком фудбалу, такозвани супербол, гледало је 111 милиона људи, односно половина америчких домаћинстава.

Но, да ли је политичко јединство заиста пожељно.

Харвардски економиста Џефри Сакс сматра да решење није у страначком сагласју. То је, по њему, проблем.

"Обе странке су за мале порезе, обе иду на руку богатима и нису склоне реформским потезима тако да тренутно у земљи имамо две странке десног центра. Док јавно мњење снажно подржава укидање пореских олакшица за богате, најутицајнији демократски политичари су против тога, јер - ко ће им плаћати изборну кампању 2012. године".

"Америчком политиком више него икада управља новац", закључује Сакс. Све то, кажу неки амерички интелектуалци, звучи исувише песимистички.

Занемарује се потиснута енергија нације, сматра Ан Мари Слотер, до недавно шеф одсека за планирање Стејт департмента, а сада професор на универзитету Принстаун.

"Најбољи студенти са одличних универзитета широм света долазе код нас да би научили да је пут до највише оцене да се успротивите професору, а не да понављате његове речи. Такав став потребан је да би се нешто у друштву мењало. Културни образац које налаже да се ставови власти увек доводе у питање добро је дошао у свету у коме су знање, идеје и иновације главна монета. Америка ту способност није изгубила, али јој је потребна суштинска обнова".

Да ли је моћ САД на заласку?

Пише: ВВС

недеља, 20 фебруар 2011 01:44

Г. Херши, власник најчувеније америчке фабрике чоколаде, би на све ово вероватно одмахнуо руком - расправе о америчкој пропасти старе су колико и Америка.

Можда ће и ова да се заврши на сличан начин - неким новим, неочекиваним успехом.

(ВВС)